

استفاده مدیران از سیستم‌های اطلاعات مدیریت

مؤلف:

شیوا شیخیان کازرونی

۱۳۹۹

سرشناسه	: شیخیان کازرونی، شیوا، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: استفاده مدیران از سیستم‌های اطلاعات مدیریت/مولف شیوا شیخیان کازرونی
مشخصات نشر	: ویراستار معصومه کوثری.
مشخصات ظاهری	: تهران: اندیشه صعود، ۱۳۹۹.
شابک	: ۱۵۰ ص.
وضعیت فهرست نویسی	: ۵۰۰۰۰ ریال: 978-622-964859-9
یادداشت	: فیپا
موضوع	: چاپ قبلی: موسسه اندیشه کامیاب ایرانیان، ۱۳۹۷.
موضوع	: نظام‌های اطلاعاتی مدیریت -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	: Management information systems -- Iran -- Case studies:
موضوع	: تکنولوژی اطلاعات -- ایران -- مدیریت -- نمونه پژوهی
موضوع	: Information technology -- Iran -- Management -- Case studies:
رده بندی کنگره	: ۶/۵۰۲
رده بندی دیویی	: ۴۰۳۸۰۸۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۲۲۵۱۸
تاریخ درخواست:	: ۹۹/۰۲/۱۶
کد پیگیری	: ۶۲۲۰۳۵۷

عنوان کتاب	: استفاده مدیران از سیستم‌های اطلاعات مدیریت
ناشر	: انتشارات اندیشه صعود
دفتر انتشارات	: تهران - خ آیت الله کاشانی، مهران، کوچه عطاران، پ ۲۴ واحد ۲.
مؤلف	: شیوا شیخیان کازرونی
ویراستار	: مجید کوثری
مدیر تولید	: انتشارات اندیشه صعود
صفحه آرا	: فرحناز محمدی
طراح جلد	: قاسم سمعی
شمارگان	: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ	: اول، ۱۳۹۹
چاپ و صحافی	: انتشارات اندیشه صعود
ناظر چاپ	: انتشارات اندیشه صعود
قیمت	: ۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۴۸۵-۹-۹

ISBN:978-622-96485-9-9

مقدمه

در شرایط دائماً در حال تغییر ما نیز باید تغییر نمائیم و گرنه بهای سنگینی بابت عدم تغییر پرداخت خواهیم کرد. سازمانها را در عصر جدید از بکارگیری سیستمهای کامپیوتری و تکنولوژی اطلاعات و رسانه های پیشرفته گریزی نیست و آینده از آن آثانی است که با شناخت دقیق و صحیح، محاسن و معایب این سیستم ها را موشکافانه مورد نظر قرار داده و از تجربه دیگران درس بگیرند بدون اینکه هزینه های آن تجربه را مجدداً تقبل نمایند. تصمیم گیری یعنی آنچه که مدیران در سطوح مختلف سازمان انجام می دهند و همواره در فضای آن حرکت می نمایند، تصمیم گیری را می توان جمع آوری و پردازش اطلاعات در نظر گرفت. روند مستمر و رو به رشد و تحول در شئون مختلف حیات اجتماعی بشر و پیشرفتهای شرف و عمیق علوم و فنون گوناگون، موجبات تحول ساختارهای سازمانی را از اشکال سنتز به ساختارهای پیچیده تر و تخصصی فراهم آورده است. امروزه به منظور اداره صحیح سازمان و اتخاذ تصمیمات منطقی و درست توسط مدیران، ایجاد سیستم اطلاعات مدیریتی امری اجتناب ناپذیر است. داشتن اطلاعات دقیق، مرتبط و به هنگام و سریع باعث بالا رفتن سرعت و اثربخت تصمیم گیری شده و جلوی انتخاب بسیاری از تصمیمات نادرست را خواهد گرفت. مدیران به منظور مواجهه با محیط و تحقق اهداف سازمانی خود با مد نظر قرار دادن متغیرهای محیطی ضرورتاً بایستی محیط را تحلیل و متغیرهای آن شناسائی و تدبیر مناسب در برخورد با آنها اتخاذ نمایند. این امر مستلزم برخورداری از اطلاعات به هنگام درون و برون سازمانی و نیز امکان بهره برداری بهینه از آنها را دارد.

یک از نامهای دوره کنونی زندگی بشر، عصر اطلاعات و ارتباطات است. علت این نام گذاری در واقع به خاطر توجه بسیار زیاد و فعالیت های گسترده ای است که در این دوران در زمینه جمع آوری، پردازش و انتقال اطلاعات انجام گرفته و می گیرد. در عصر حاضر، مدیران نیاز پیدا کرده اند که اطلاعات مربوط به اموری را که با آن سر و کار دارند بشناسند، گردآوری و تحلیل کنند، سازمان بدهند و با مراعات سه عامل مهم سرعت، دقت و هزینه، که در همه فعالیت های عصر ما بدون استثناء دیده می شود، آن را مبادله کنند. فقر و ضعف اطلاعات

موجب می‌شود که نظام مدیریت نه تنها تصویر درست و کاملی از آینده نداشته باشد، بلکه حتی نتواند قوت و ضعف و وضع گذشته و موجود سازمان را درست و کامل بشناسد. در نتیجه نه می‌تواند هدف‌گذاری صحیح بکند و نه قادر است فعالیت‌های مناسبی را برای نظام مدیریت طراحی نماید و پیرو این امر از منابع سازمان استفاده بهینه نخواهند شد. از این رو می‌توان یکی از عمده‌ترین دلایل عدم کارایی و عدم موفقیت نظام مدیریت در ایران را تصمیم‌گیری ضعیف یا غلط و بی‌موقع مدیریت به علت وجود اطلاعات کافی و مناسب دانست و این موضوع می‌تواند به دلیل اهمیت کافی قائل نشدن برای اطلاعات مناسب و دقیق، صحیح، قابل اعتماد، به هنگام و کامل باشد. هدفگذاری به طور کلی براساس شناخت صحیح و دقیق وضع موجود و تجسم منطقی و معقول از چشم‌اندازهای آینده سازمان می‌تواند محقق شود. بنابراین، نتیجه مدیران از این تحول غفلت کرده و طرح بلند مدت خود را مبتنی بر تجهیزات سازمان با اسباب فناوری جدید تعریف کنند، دچار مشکلات جبران ناپذیری خواهند شد.

همچنین عدم توجه دقیق و علمی مدیران استان به عوامل مهم برنامه‌ریزی چون نیازسنجی، تأمین نیروی متخصص، تقسیم کار، زمان‌بندی، تجهیزات مورد نیاز و استانداردها، سبب شکست پروژه اطلاعاتی می‌شود. اغلب مدیران ساز، بهای دولتی با اتبوهی از داده‌ها و یا طوماری از سوابق اطلاعاتی روبرو هستند که برای آنها رتبه‌بندی، برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی و کنترل و هدایت صحیح و مطلوب، تأثیر چندانی ندارد. مجموعه این عوامل وابسته به هم، موجب می‌شوند که سازمان‌ها همواره از بحران اطلاعاتی به خود آمده در عذاب باشند و این در حالی است که خود نیز متوجه این فقدان و مشکلات نیستند. نظام مدیریت اطلاعات، سیستم سازمان یافته و ابزار مناسبی است که اطلاعات صحیح و خلاصه شده را در موقع مناسب به تصمیم‌گیرندگان سازمان ارائه داده و امکان تصمیم‌گیری صحیح و دقیق را برای مدیران سازمان فراهم می‌سازد. هدف نهایی از ایجاد این سیستم گردآوری، پالایش، تجزیه و تحلیل، پردازش، فشرده و تخلیص کردن، ذخیره کردن و سرانجام انتقال تمامی اطلاعاتی گذشته و حال سازمان‌ها و پدیده‌های مرتبط با آنها، در یک بانک اطلاعاتی متمرکز با امکان دسترسی سریع برای مدیران آنها است.

از نظر تاریخی، سیر تحولات سیستم‌های اطلاعاتی و رویکردهای مرتبط با آنها را می‌توان به چند دوره تقسیم کرد. دوره‌ی اول به دوران کلاسیک و یا سنتی که هنوز کامپیوتر اختراع نشده بود و سیستم‌های اطلاعاتی همگی مبتنی بر کاغذ و تبادل دستی پرونده‌ها بودند، مربوط می‌شود. رویکرد حاکم در این دوره، بوروکراسی اداری بود. دوره‌ی دوم که با ابداع کامپیوترها در اواخر نیمه‌ی اول قرن بیستم شروع شد، آغاز طراحی و بکارگیری سیستم‌های اطلاعاتی اتوماتیک محسوب می‌شود. با ساخت و رواج کامپیوترهای بزرگ در سازمان‌ها، بسیاری از کارها و محاسبات به صورت خودکار انجام می‌شد، ولی از آنجایی که این کامپیوترها در دسترس همه نبودند، از این‌رو سیستم‌های اطلاعاتی اغلب با رویکرد متمرکز طراحی و ایجاد می‌شدند. دوره‌ی سوم با توسعه و رسوخ گسترده‌ی کامپیوترهای شخصی در سال‌های ۱۹۸۰ در تمامی ابعاد زندگی، سیستم‌های اطلاعاتی گرایش محسوسی به سمت عدم تمرکز از نوع متمیزه پیدا کردند که نوع خاصی از مدل استقرار و معماری جزیره‌ای و یا به عبارتی تکه تکه شده با اجزای پراکنده محسوب می‌شود. دوره‌ی چهارم با رشد و توسعه‌ی شبکه‌ی کامپیوتری و به ویژه اینترنت در دهه‌ی ۱۹۹۰ امکان یکپارچه‌سازی و پیوند میزها، سامانه‌ها و سیستم‌های اطلاعاتی در سراسر جهان فراهم شد.